

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0912-7LEK-B4.3-E	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Etyka
	angielskim	Ethics

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	lekarski
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów	ogólnoakademicki
1.5. Specjalność	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Renata Stępień
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. med. Renata Stępień
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Renata Stępień
1.9. Osoba prowadząca przedmiot:	dr n. med. Renata Stępień
1.10. Kontakt	Wnoz_inm@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu
2.2. Język wykładowy	polski
2.3. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	1
2.4. Wymagania wstępne	brak

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Formy zajęć	Wykłady -15	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	Zajęcia tradycyjne w pomieszczeniu dydaktycznym WLiNoZ UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	<ol style="list-style-type: none"> Brzeziński T.: Etyka lekarska. WL PZWL, Warszawa 2012 Szewczyk K.: Bioetyka. T.1,2. PWN, Warszawa 2009. Łuków P., Pasierski T.: Etyka medyczna z elementami filozofii. WL PZWL, Warszawa 2013. Steciwko A., Barański j.: Relacja lekarz –pacjent. Zrozumienie i współpraca, Wyd. Elsevier Urban&Partner, Wrocław 2013. Biesaga T.: Elementy etyki lekarskiej. Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2006 Gertb., Culver Ch. M., Clouser K.D.: Bioetyka . Wyd. Słowo/Obraz Terytoria 2010.
	uzupełniająca	<ol style="list-style-type: none"> Beauchamp T, Childress J: Zasady etyki medycznej.Wyd. Książka i Wiedza, Warszawa1996 Alichniewicz A., Szczęsa A.:(red.): Dylematy Bioetyki. Wyd. Łódź 2001 Monge M.A.: Etyka w medycynie. Wyd. Medipage, Warszawa 2012 Grzymałkowska M.: Standardy bioetyczne w prawie europejskim. Wyd. Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2009 Aktualnie obowiązujące akty prawne powiązane z tematyką zajęć

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)

- C1. Wyposażenie studenta w aktualną wiedzę z zakresu etyki, deontologii, bioetyki oraz zapoznanie ze współczesnymi problemami moralnymi w medycynie.
- C2. Przygotowanie studenta do praktyki lekarskiej opartej na umiejętnym i uzasadnionym stosowaniu się do wartości, zasad i normatywów prawnych.
- C3. Przekazanie wiedzy etycznej służącej kształtowaniu poprawnej relacji lekarza z pacjentem, własną grupą zawodową oraz przedstawicielami innych zawodów medycznych.

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

1. Wprowadzenie w problematykę etyki i deontologii lekarskiej. Historia etyki i deontologii lekarskiej, wyjaśnienie podstawowych pojęć. Analiza Przysięgi Hipokratesa i Przysięgi Lekarskiej. Kompetencje etyczne lekarza. Wartości i zasady etyczne w medycynie.
2. Przedmiot i podstawowe kategorie etyki. Twierdzenia etyczne i warunki ich prawdziwości. Moralność, dylemat moralny, rozstrzyganie konfliktów moralnych. Teorie etyczne w medycynie. Teoria obowiązku. Etyka cnoty i charakteru. Liberalny indywidualizm. Etyka wspólnoty. Etyka opiekuńcza.
3. Bioetyka – geneza, status i zadania.
4. Etyka zawodowa. Deontologia lekarska. Normy deontologiczne w praktyce lekarskiej. Polskie kodeksy deontologiczne. Kodeks Etyki Lekarskiej. Międzynarodowe deklaracje deontologiczne. Europejska Konwencja Bioetyczna. Deklaracja helsińska.
5. Prawa pacjenta. Paternalizm czy partnerstwo. Karta Praw Pacjenta. Stosunek lekarz-pacjent w świetle podstawowych praw pacjenta. Godność lekarza i jego prawa.
6. Tajemnica lekarska. Zakres tajemnicy lekarskiej. Zwolnienie od zachowania tajemnicy lekarskiej. Tajemnica dotycząca dokumentacji lekarskiej. Odpowiedzialność za naruszenie tajemnicy lekarskiej.
7. Obowiązek i prawo udzielania pomocy. Zgoda na zabieg diagnostyczny i leczniczy. Postępowanie lekarza wobec chorych psychicznie. Działanie lekarza w warunkach wojny.
8. Ryzyko diagnostyczne i terapeutyczne – pojęcie ryzyka i zakres jego dopuszczalności. Lekarz a metody medycyny niekonwencjonalnej. Ryzyko w postępowaniu profilaktycznym. Słowo lekarza jako czynnik ryzyka.
9. Problemy etyczne prokreacji. Przemiany kulturowe i obyczajowe w zakresie życia seksualnego. Dylematy etyczne w zakresie metod antykoncepcji. Zapłodnienie pozaustrojowe. Instytucja matki zastępczej w ocenie etycznej i moralnej. Odchylenia od normy współżycia seksualnego a etyka lekarska.
10. Sprawiedliwość w medycynie. Problemy moralne związane z ograniczoną dostępnością do świadczeń zdrowotnych. Sprawiedliwość dystrybutywna. Modele sprawiedliwej opieki zdrowotnej.
11. Eksperyment biomedyczny. Rodzaje eksperymentów. Dokumenty etyczne i regulacje prawne dotyczące badań naukowych w medycynie ich źródła. Moralne usprawiedliwienie eksperymentów medycznych na ludziach. Zgoda pacjenta na udział w eksperymencie medycznym. Doświadczenia na embrionach i płodach ludzkich. Komisje bioetyczne – skład, rola, zadania.
12. Etyka badań naukowych w medycynie. Zasady i etapy badań medycznych. Zasady Dobrej Praktyki Klinicznej. Problemy związane ze stosowaniem placebo w badaniach medycznych połączonych z opieką zdrowotną – próby kliniczne. Konflikt interesów w badaniach klinicznych.
13. Błąd lekarski a etyka. Błędy zawinione i niezawinione. Postępowanie lekarza w przypadku popełnienia błędu lekarskiego. Odpowiedzialność moralna za postępowanie innej osoby w zespole pracowników medycznych.
14. Etyka transplantacji. Transplantologia a modyfikacje definiowania śmierci. Pobieranie narządów *ex vivo* i *ex mortuis*. Zgoda na dawstwo narządów. Dylematy etyczne związane z alokacją narządów. Stosunek społeczny do transplantacji narządów ze zwłok.
15. Problemy etyczne w tanatologii. Wartość i jakość życia ludzkiego. Aspekt etyczny i moralny rozmowy z chorym i jego rodziną w przypadku choroby o niepomyślnym rokowaniu. Problemy etyczne w opiece terminalnej i paliatywnej. Eutanazja w perspektywie bioetyki.
16. Samorządy i ich rola w przestrzeganiu przez pracowników ochrony zdrowia zasad etyki zawodowej. Rola rzeczników odpowiedzialności zawodowej i sądów lekarskich. Izby i kodeksy etyczne innych zawodów medycznych.

4.3. Przedmiotowe efekty kształcenia

kod	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
w zakresie WIEDZY :		
W01	zna zasady motywowania pacjentów do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu;	D.W12.
W02	zna i rozumie główne pojęcia, teorie, zasady i reguły etyczne służące jako ogólne ramy właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych;	D.W13.
W03	zna zasady altruizmu i odpowiedzialności klinicznej i ma świadomość zasad funkcjonowania zespołu terapeutycznego;	D.W14.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI :		
U01	informuje pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych i uzyskuje jego świadomą zgodę;	D.U6.
U02	przekazuje pacjentowi i jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu;	D.U7.
U03	identyfikuje czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznaje przemoc i odpowiednio reaguje;	D.U9.
U04	przestrzega wzorców etycznych w działaniach zawodowych;	D.U12.
U05	posiada zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych;	D.U13.

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																							
	Egzamin ustny/pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne (jakie?)* Obecność na zajęciach					
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć					
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...
W01	+																							
W02	+																							
W03	+																							
U01	+																							
U02	+																							
U03	+																							

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia

– ocena końcowa będzie wystawiona na wyników testu

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	Uzyskanie 61-68% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	3,5	Uzyskanie 69-76% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	4	Uzyskanie 77-84% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	4,5	Uzyskanie 85-92% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania
	5	Uzyskanie 93%-100% łącznej liczby punktów możliwych do uzyskania

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Udział w zajęciach dydaktycznych określonych w planie studiów (godz. kontaktowe)	15	15
- Udział w wykładach	15	15
- Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach itp.		
Udział w konsultacjach/ PRAKTYKACH		
Przygotowanie do egzaminu/udział w egzaminie, kolokwium zaliczeniowym itp.		
Inne		
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	10	10
Przygotowanie do wykładu	10	10
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.		
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium		
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa		
Opracowanie prezentacji multimedialnej		
Inne		
Łączna liczba godzin	25	25
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	1

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....